

ئەپۇچان بولۇش ئىماننىڭ تەقەزاسى

﴿ العفو من مقتضيات الإيمان ﴾

[uyghur-ئۇيغۇرچە-الأويغورية]

پەزىلەتلىك شەيخ سەلاھ ئىبنى مۇھەممەد ئەلبۇدەيىر
تەرجىمە قىلغۇچى: سەيپىددىن ئەبۇ ئابدۇلئەزىز

تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى: ن.تەمكىنى

نەشر ھوقۇقى مۇسۇلمانلارغا مەنسۇپ

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ العفو من مقتضيات الإيمان ﴾

«باللغة الأويغورية»

فضيلة الشيخ صلاح بن محمد البدير

ترجمة: سيف الدين أبو عبد العزيز

مراجعة: ن. تمكيني

حقوق الطبع والنشر لكل مسلم

2009 - 1430

islamhouse.com

ئەپۇچان بولۇش ئىماننىڭ تەقەززاسى

2009-يىلى 03-ئاينىڭ 27-كۈنىدىكى جۈمە خۇتبىسىنىڭ قىسقىچە مەزمۇنى

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مەسچىتىنىڭ ئىمامى جۈمە نامىزىغا توپلاشقان يۈز مىڭلىغان جامائەتكە «ئىنسانلار گۈزەل ئەخلاق ۋە خەير-ساخاۋەتتە بىر-بىرىدىن پەرقلىنىدۇ» دېگەن مەزمۇندا تۆۋەندىكى تەۋسىيەلەرنى قىلدى:

ئىنسانلار گۈزەل ئەخلاق، خەير-ئېھسان قىلىشتا بىر-بىرىدىن پەرقلىق بولىدۇ. ئىجتىمائىي تۇرمۇش ۋە ئىجتىمائىي ئالاقىدا زىيان يەتكۈزگۈچىلەرنى، ھەمراھلىرىدىن كۆرۈلگەن ئەدەپسىزلىكلەرنى، بىر-بىرىدىن ئۆتكەن خاتالىقلارنى ئەپۇ قىلىش، خاتالىقلىرىنى يۈزىگە سالماسلىق، ئوڭۇشسىزلىقلىرىغا قارىماسلىق ۋە قىيىنچىلىقلىرىغا ياردەم بېرىش، كاتتا سۈپەت ۋە ئېسىل خىسلەتلەردىن ھېسابلىنىدۇ. بۇ ھەقتە ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «پەرۋەردىگارنىڭ مەغپىرىتىگە ۋە تەقۋادارلار ئۈچۈن تەييارلانغان، كەڭلىكى ئاسمان-زېمىنچە كىلىدىغان جەننەتكە ئالدىراڭلار، تەقۋادارلار كەڭچىللىكتىمۇ، قىيىنچىلىقتىمۇ ئاللاھ يولىدا پۇل-مال سەرپ قىلىدىغانلار، ئۆچ ئېلىشقا قادىر تۇرۇقلۇق ئاچچىقنى يۈتىدىغانلار، يامانلىق قىلغان ياكى بوزەك قىلغان كىشىلەرنى كەچۈرىدىغانلاردۇر، ئاللاھ ياخشىلىق قىلغۇچىلارنى دوست تۇتىدۇ». ھەقىقەتەن ئاللاھ تائالا ئادىللىقنى يولغا قويدى، ئۇ قىساس ئېلىشتۇر. ئېھسان قىلىشقا تەۋسىيە قىلدى، ئۇ قاتىلنى ئەپۇ قىلىشتۇر. ئەپۇ قىلىش تەقۋادارلىققا ئەڭ يېقىندۇر. بۇنىڭ نەتىجىسى چەكسىز بولۇپ، ئىنسانلار

ئارىسىدا گۈزەل ئەسلىمىلەرنى قالدۇرىدۇ. ئەبى ھۈرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىئايەت قىلىنىدۇكى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: «سەدىقە مالنى كېمەيتىۋەتمەيدۇ. ئەپۇ قىلىش ئىنساننى ئىززەتلىك قىلىدۇ. كەمتەرلىك مەرتىۋىسىنى يۇقىرى قىلىدۇ». خاتالاشقانلارغا سەۋر قىلىش، جاھىللارغا كەڭ قوساق بولۇش، يامانلىق قىلغۇچىلارنى ئەپۇ قىلىش ئالى مەرتىۋە، شەرەپلىك خىسلەتلەردىن بولۇپ، بۇنىڭغا توغرا يول تۇتۇپ سەۋر قىلىشقا مۇيەسسەر بولغانلارلا ئېرىشەلەيدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «ياخشى ئىش بىلەن يامان ئىش باراۋەر بولمايدۇ، ياخشى خىسلەت ئارقىلىق يامان خىسلەتكە تاقابىل تۇرغىن، شۇنداق قىلساڭ سەن بىلەن ئۆزىنىڭ ئارىسىدا ئاداۋەت بار ئادەم گويا سىرداش دوستۇڭدەك بولۇپ قالىدۇ، بۇ خىسلەتكە پەقەت سەۋرچان ئادەملەرلا ئېرىشەلەيدۇ، بۇ خىسلەتكە پەقەت بۈيۈك نېسۋە ئىگىسىلا ئېرىشەلەيدۇ». ئابدۇللا ئىبنى ئەمرى ئىبنى ئاس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ سۈپەتلىرىنى بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: «ئۇ زات قوپال، يىرىك ئەمەس، كوچىلاردا ۋارالڭ-چۈرۈڭ قىلمايتتى، يامانلىق قىلغۇچىلارغا يامان مۇئامىلە قىلمايتتى، ئۇلارنى ئەپۇ قىلاتتى ۋە كەچۈرۈۋېتەتتى».

ئىنسان قەلبى كۆرۈنەلمەسلىك ۋە سۆۋەسسى، ئۆچمەنلىك نەپىرىتى، دۈشمەنلىك ئوتلىرى ۋە ھەسەت تۇيغۇلىرىدىن سالامەت بولمىغىچە خاتىرجەملىك، راھەت ۋە بەخت-سائادەت تاپالمايدۇ. قەلبىدە ئاداۋەت ساقلىغان كىشى ئىنتىقام ئېلىش ئۈچۈن پۇرسەت كۈتىدۇ. ئەسكىلىك قىلغان كىشى ئۈچۈن يامانلىقنى يوشۇرىدۇ، تۇرمۇشى خاتىرجەملىكتە بولمايدۇ، قەلبىدە داۋالغۇش، بەدىنىدە ئاجىزلىق ھېس قىلىپ ئۆز

ئابرويىنى يوقتىدۇ. خاتىرجەملىك چىقىشقا قىلىق ۋە كىشىلەرنىڭ ئەيىبىنى كۆرمەسكە سېلىشتا بولىدۇ.

ئىمام ئەھمەدتىن خاتىرجەملىك ئون پارچە بولۇپ بۇنىڭدىن قانچە پارچىسى كىشىلەرنىڭ ئەيىبىنى كۆرمەسكە سېلىشتا بولىدۇ؟ دەپ سورالغاندا، ئۇ، خاتىرجەملىكنىڭ ئون پارچىسىنىڭ ھەممىسى كىشىلەرنىڭ ئەيىبىنى كۆرمەسكە سېلىشتا بولىدۇ دەپ جاۋاب بەرگەن.

ئىمام شاپىئى رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دېگەن: كۆڭلۈم ئاداۋەت غەملىرىدىن راھەتلىنىپ، ھېچكىشىگە ئۆچمەنلىك قىلمىغىنىمدا خاتىرجەملىك ھېس قىلمەن». ئاللاھ تائالا بۇ ھەقتە مۇنداق دەيدۇ: «ئەپپۇنى دوست تۇتقىن، ياخشىلىققا يەنى ياخشى سۆز قىلىشقا، ياخشى ئىش قىلىشقا بۇيرۇغىن، نادانلار بىلەن تەڭ بولمىغىن، يەنى نادانلارنىڭ قىلغىنىنى قىلماي، ئۇلارغا مۇلايىم بولغىن».

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مەسچىتىنىڭ ئىمامى مۇسۇلمانلارنى ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن ئەپپۇچانلىق ۋە كەڭ قوساق بولۇشنىڭ ساۋابىنى ئۈمىت قىلىپ، يامانلىق قىلغۇچىلارنى ئەپپۇ قىلىشقا، دەۋاگەرلىك قىلىشنىڭ قىيىنچىلىقىدىن ئەپپۇچانلىق راھىتىگە، قىيىنچىلىقتىن تۇرمۇشنىڭ ئاسانچىلىقىغا يۈزلىنىشكە، ئارىدىكى دۈشمەنلىكنى تۈگىتىپ دوستلۇقنى ساقلاپ، ئۆز-ئارا ئۆزۈرلەرنى قوبۇل قىلىپ، مېھرى-مۇھەببەتنى كۈچەيتىشكە تەۋسىيە قىلدى. چۈنكى ئۆزۈرنى قوبۇل قىلىش گۈزەل ئەخلاقنىڭ جۈملىسىدىندۇر. سىلەر يامانلىق قىلغۇچىدىن ئىنتىقام ئېلىشقا قادىر بولغاندا ئاللاھ تائالانىڭ سىلەرگە ئىنتىقام ئېلىش قۇربىتى بەرگەنلىكىگە شۈكۈر قىلىپ ئەپپۇ قىلىۋېتىڭلار. ئابدۇللا ئىبنى ئۆمەر

رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ مۇنداق دېگەنلىكى،
رېۋايەت قىلىندۇ: «بىر كىشى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىغا
كېلىپ، يا رەسۇلۇللاھ! خىزمەتچىلىرىمىزدىن قانچىلىك ئەپۇ قىلىمىز؟
دەپ سورىغاندا، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام گەپ قىلمىدى، ئىككىنچى قېتىم
سورىغاندا يەنە گەپ قىلمىدى، ئۈچىنچى قېتىم سورىغاندا، ئۇ كىشىگە:
ھەر كۈنى ئاز بولغاندا يەتمىش قېتىم ئەپۇ قىلغىن دېدى».

ئاللاھ ھەممىمىزگە بۇ ئۇلۇغ خىسلەتنى ئاتا قىلىپ، بىر-بىرىمىزنى
ئەپۇ قىلالايدىغان، سەۋرچانلىق بىلەن زىننەتلەنگەن گۈزەل ئىمان ئاتا
قىلىشنى ئۈمىت قىلىمىز.